

Vážení občania,

dňa 6. januára si pripomíname 74. výročie oslobodenia nášho mesta, lebo ani Modrému Kameňu sa útrapy II. svetovej vojny nevyhli. Keďže pamätníci, ktorí by nám tieto historické okamihy vedeli sprítomniť naživo, už vymreli, pripomeňme si priebeh oslobodzovania mesta Modrý Kameň úryvkami z knihy nášho rodáka Jána Feketeho „Modrý Kameň“, vydanéj v roku 1990:

„ V posledný decembrový deň roku 1944 oslobodila Sovietska armáda Dolné, Stredné a Horné Plachtince, Malé a Veľké Zlievce a Veľké Straciny. V prvých januárových dňoch roku 1945 sa sovietski a rumunskí vojaci priblížili prakticky na dostrel. Nemci stačili zorganizovať ofenzívu a útok odrazili. Po oslobodení Veľkých Zlieviec a Malého a Veľkého Krtíša (5. januára 1945) sa nemecké postavenia v Modrom Kameni dostali do klieští. Sovietske a rumunské vojská mohli útočiť na obec z juhu i zo západu.

Prvý útok na postavenie Nemcov v obci podnikli sovietski vojaci po spojení dvoch bojových prúdov v podvečer 5. januára, kedy bola oslobodená osada Ravne. V noci sa Nemci v Modrom Kameni ešte udržali. Pomáhali im železobetónové bunkre medzi Selcami a Modrým Kameňom, vybudované v tridsiatych rokoch ako záštita proti maďarskej íredente. No po porade s partizánskymi spojkami (Vanin a Tuček, Modrokamenčania, ktorí poznali terén) sovietske velenie zmenilo taktiku a na Modrý Kameň sa začalo útočiť z dvoch strán. Hlavný bojový prúd potom smeroval cez Prše, Dolinu, Polianky a Rimáň na Krákorov vrch a odtiaľ s výrazným bojovým pokrikom „Urá!“, ktorý sa rozliehal ďaleko do obce, do centra Modrého Kameňa.

Druhý prúd, útočiaci z juhu, sa cez Babku a Pole dostal do Sklenej a Školskej ulice, odtiaľ do podhradia v Ďuričke a na Kalvársky vrch. Sústredenému útoku Nemci nestačili vzdorovať a jarkami Očenašky sa premiestnili na Srňajku a do Drienovky. Večer 6. januára 1945 bol Modrý Kameň oslobodený. Zaslúžili sa o to vojaci 53. armády II. ukrajinského frontu vedenej generálporučikom Managerovom a vojaci rumunskej armády. Tá (I. rumunská armáda) bojovala v operačnej zostave 53. sovietskej armády. Jej veliteľom bol zborový generál V. Atanasiu.“

Pri oslobodzovaní Modrého Kameňa zahynulo 68 sovietskych a 106 rumunských vojakov a o život prišlo aj 5 obyvateľov obce.

Každá vojna je krutá, či už je útočná alebo obranná. Krutá je tým, že v nej prichádzajú o život nevinní bez ohľadu na vek, pohlavie, politické či náboženské presvedčenie. Každý vyhasnutý ľudský život bolí. Preto poďakujme všetkým, ktorí obetovali svoj život pri oslobodzovaní nášho mesta. Uctíme si nielen ich pamiatku, ale aj pamiatku všetkých obetí II. svetovej vojny tichou spomienkou a aj touto formou pripomínajme nastupujúcej generácii tieto smutné udalosti, aby sa v našej spoločnosti už nikdy neprebudil duch fašizmu a neopakovala sa história.

Ing. Mária Bednárová
primátorka mesta